

אגרת הפודים

דברים מתוקים מדבש נופת צופים

שנאמרו מפיו של הרה"ח

ד' חיים שמעון אסתרזון זצ"ל

תומלל מהקלטה מחבורת בחורים בשנים קודמות

על פודים

והמצוות הנוהגות בפודים

הימים שקודם הפורים

ר' יצחק מווארקא אומר, ששלושת הימים שלפני פורים הם כמו שלושת ימי ההגבלה, וצריך האדם להכין את עצמו לפורים. ובעבודת ישראל איתא שמשבת זכור עד ט"ו באדר מאיר אור של י"ג מידות רחמים, וזהו זמן מסוגל לפעול.

תענית אסתר

כתוב בספר קב הישר שבתענית אסתר מתעוררת הזכות של מרדכי ואסתר. ואמרו בגמרא (יומא כט.) שפרק "למנצח על אילת השחר" שבתהלים (כ"ב) נאמר על אסתר, שנמשלה לאילת השחר. וסגולה גדולה לומר ביום תענית אסתר את הפרק הנזכר, ולאחר מכן לבקש ולפעול מה שרוצים, כפי שנראה מעניינו של הפרק שיש בו בקשת רחמים, כנאמר שם "א-לי א-לי למה עזבתני".

טעם קביעת התענית ביום זה:

הנה תענית תשעה באב, אנו מבינים למה נקבעה, שכן ביום זה חרב בית מקדשנו ותפארתנו. זהו יום אבל על החורבן. וכמו"כ ביום כיפור מובן הדבר, כי הרי זהו יום מחילת עוונות. אולם מה טעם לתקנת התענית ביום תענית אסתר. אמת שבאותם ימים קשים שעם ישראל עמדו בפני גזרת כליון, והיתה מלחמה ביום תענית אסתר, לכן קראו צום, אבל למה צום זה שייך לדורות, כשאין גזירה ומלחמה.

קושיה זו מקשה התולדות יעקב יוסף, ועונה, כי מלחמה זו אינה מלחמה ככל המלחמות, אלא זו מלחמת ה' בעמלק, עליה נאמר "מלחמה לה' מדור דור".

אלא שהת"י ממשיך ושואל, מדוע הקב"ה צריך להילחם עם עמלק בכל דור ודור, לא די בכך שיפסיק את חיותם, וכבר אין עמלק. בשל מה יש כאן 'מלחמה' שנמשכת ונמשכת עוד ועוד, דור אחר דור, אם ברגע אחד ניתן להיפטר מעמלק.

ולכן מביא הת"י את דברי האלשיך הק', שעמלק זהו היצר הרע, והעולם צריך את היצר הרע, כמו שאמרו בגמ' בסנהדרין שחכמים רצו לשחוט את היצר הרע אך ראו שהעולם לא יוכל להתקיים בלעדיו, אז שחטו רק את יצרא דעבודה זרה, ואת היצה"ר של עריות החלישו והורידו לו כמה עיניים. ומשום כך שיש צורך ביצר הרע כי בלעדיו אין קיום לעולם אי אפשר להשמידו לגמרי, א"כ תפקידנו ועבודתנו להלחם בו ולשחוט אותו. וזה הפירוש "מלחמה לה' מדור דור", שבכל דור צריך לעקור את היצר הרע. עד כאן דברי האלשיך הקדוש.

התולדות יעקב יוסף מתרץ את המלחמה בעמלק על דרך אחרת. הנה כתוב "כי יד על כס י-ה מלחמה לה' בעמלק", וחז"ל אומרים שאין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק, ולעתיד לבוא יהיה ה' שלם. וזה מה שאנחנו אומרים לפני כל מצוה "ליחד שם י-ק ב-ק", שהשם של הקב"ה לא שלם וע"י המצווה אנחנו מייחדים אותו, וזה

מידת הרחמים, ועל ידי כך זוכים לאור התורה.

יוצא מדברינו ג' טעמים לתענית אסתר: א'. **מחיית עמלק**, שזה על ידי אהבת ישראל.

[וכדי להגיע לאהבת ישראל אמיתית, ישנה עצה: לקבל על עצמו לעשות טובה לחבירו אפילו אם עשה לו רעה. ורבינו יונה אומר שזה נקרא מעביר על מידותיו. וראוי שיקבל קבלה זו בתענית אסתר].

ב'. כדי שלא יהיו קטרוגים על האכילה בפורים.

ג'. כדי לזכות לאור התורה שזה התכלית.

הכנה לקריאת מגילה:

מובא בשם רבי חיים ויטאל וכן כתב **היסוד ושורש העבודה**, שצריך ללכת לפני קריאת המגילה למקוה ולהחליף לבגדי לבן, כדי למנוע קטרוגים, **והעבודת ישראל אומר** שזה כמו שצריך לטבול ולהחליף בגדים קודם השבת, אלא שיש הבדל בין פורים לשבת, שבשבת האור עולה למעלה, ופורים האור יורד למטה ומשפיע השפעות וחסדים גדולים.

סוד הפורים

עתה נבאר ענין הפורים, במה כוחו גדול כל כך עד שנכתב עליו שכל המועדים עתידין ליבטל חוץ מפורים.

גורם שעשועים להקב"ה. וזה הפשט בפסוק **"ואהבת לרעך כמוך אני ה'"**, שע"י שכאשר יהודי אוהב את חברו נהיה ייחוד בשמו של הקב"ה, ונהיה **"אני ה'"**, היינו השם נהיה שלם. רואים מזה שאהבת ישראל מביאה למחיית עמלק, ולהפך, שכאשר יש ח"ו פירוד בין יהודים, זה כוחו של עמלק שצריך למחותו. וזה מה **שהגמ' במגילה** אומרת ש"ג אדר [שהוא יום תענית אסתר] הוא "זמן קהילה לכל", וע"י זה נהיה **"ואהבת לרעך כמוך, אני ה'"**, שמביא מחיית עמלק שע"י נהיה ה' שלם.

עוד טעם לתענית אסתר כתב הב"י במגיד מישרים, שכנודע היה לבית יוסף מגיד - מלאך מן השמים שהיה מגלה לו סודות ומדריך לעבודת ה', והיה מזהירו שלא יאכל הרבה, חוץ מפורים שאז הוא אמר לו שיכול לאכול ללא הגבלה, כי היות וצם בתענית אסתר אין קטרוגים על האכילה בפורים. וא"כ זהו טעם נוסף לתענית אסתר, לבטל הקטרוגים שעלולים להיגרם מהאכילה של פורים.

עוד טעם אומר הישמח משה, שהיות ובפורים מתגלה אור התורה, אזי כמו שקודם מתן תורה צמו בשלושת ימי ההגבלה כדי שיתגלה אור התורה, לכן גם אנחנו צמים בתענית אסתר לפני פורים כדי שנזכה ויתגלה לנו אור התורה. אלא שלזאת לא די הצום לבד, רק על ידי מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים שבהם כל אחד מתנהג עם השני במידת הרחמים, מעוררים למעלה בשמים את

אעשה להם נס. באותה שעה בכה יחזקאל, "אבדה שארית יהודה". אמר להם יחזקאל שלא ילכו לשם, כי לא יעשה להם נס. אמרו לו חנניה מישאל ועזריה, "אפילו לא יעשה לנו נס, אנחנו הולכים ומוסרים נפשנו על קדושת שמו יתברך".

לאחר שיצאו מיחזקאל נגלה אליו הקב"ה ואמר לו, "בוודאי מתקיים אני עליהם, ולנסותם עשיתי". ומכח המסירות נפש שלהם קיבל יחזקאל כח להחיות מתים.

וכן בפורים אצל מרדכי ואסתר היתה מסירות נפש גדולה כיצא בזה, שכשהמן היה מניח פסל על ליבו, וכשהיה עובר כולם השתחוו לו ולפסל, "ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה", והרי מרדכי יכל לעשות כעצת יחזקאל הנביא, דהיינו לברוח ולא להשתחוות, שהרי אין מצוה לבוא לפני הפסל ולא להשתחוות. אבל מרדכי בכל זאת ישב שם ולא השתחוה.

וכידוע דרשו חז"ל שהמן היה עבד של מרדכי, לפי ששניהם היו מפקדים בצבא אחשורוש, ושניהם קיבלו אוכל כדי לחלק לצבאות שלהם, מרדכי הנהיג את החלוקה בחכמה, ונתן לכל אחד אוכל במידה כדי שיהיה מספיק לכל התקופה, אבל המן פיזר לאנשיו בלי חשבון ולאחר זמן לא ארוך לא נותר לו מה לחלק, והם בקשו להורגו.

הלך המן וביקש ממרדכי שיביא לו אוכל, אך מרדכי דרש ממנו לשלם לו, וכיון שלא היה להמן מה לשלם, אמר לו מרדכי

ניתן להסביר זאת על פי דברי הרבי החלקת יהושע זצ"ל. דהנה בכל המכות שהיו במצרים התפלל משה רבינו בסיומם שיסורו, ולא נשאר מהם כלום, חוץ ממכת צפרדע שגם אחר שעברה המכה מכל מקום הצפרדעים נשארו ביאור. והטעם לזה הוא כי הצפרדעים נכנסו לתנורים במסירות נפש והסכימו להישרף למען שמו יתברך, והצפרדעים האלה שהיו בתנורים ומסרו את נפשם, הם אלו שנשארו ביאור.

ואומר הרבי זצ"ל שהסיבה לכך היא משום שדבר שנעשה במסירות נפש אינו מתבטל.

וממסירות נפש זו למדו קל וחומר חנניה מישאל ועזריה שמסרו את נפשם ולא השתחוו לפסל שהעמיד נבוכדנצר, ואע"פ שיחזקאל הנביא אמר להם שאינם צריכים למסור את נפשם לבוא ולא להשתחוות לפסל, כי אין מצוה לבוא ולא להשתחוות לפסל, שהרי אם לא יבואו לא ירגישו שלא היו ולא השתחוו. אבל חנניה מישאל ועזריה אמרו ליחזקאל, שאם רק לא יבואו להשתחוות לפסל יצא מכך חילול השם נורא, משום שאח"כ יתפרסם בכל העולם שכולם ללא יוצא מן הכלל השתחוו לפסל, ועלולים לחשוב שגם היהודים השתחוו. אלא נלך ולא נשתחוה, ואז ישליכו אותנו לכבשן האש, והקב"ה יעשה לנו נס כמו שעשה לאברהם אבינו, ויתקדש שם שמים.

אמר הקב"ה ליחזקאל, "הלנסות אותי הם באים, חי אני אם אדרש להם". לא

ישראל בסכנה כאמור, זה כיפר להם על מה שהשתחוו לפסל, והתבטלה גזירת הכליה מכלל ישראל.

וכן אסתר המלכה מסרה נפשה באופן עילאי. כתוב שאסתר נלקחה לאחשורוש בהיותה בת ע"ה שנה, ועד אז לא ראתה שום גבר חוץ ממרדכי. והנה עבור בת ישראל קדושה כ"כ זו מסי"נ עצומה להלקח לאחשורוש מלך גוי להתחתן עמה, ואף להוליד ממנו בן (כורש). ויש להקשות, איך אנחנו יכולים לחגוג את פורים שהוא נס שארע ע"י שאחשורוש לקח את אסתר, שמא היינו צריכים להתאבל ע"ז, או לכל הפחות לעשות 'זכר לחורבן', שהרי יצא ממנה כורש שהיה גוי.

וכדי להסביר את גודל המסירות נפש שהיה לאסתר נקדים מה שיש להעיר בעניינו של יעקב אבינו שמידתו אמת, כמו שנאמר **"תתן אמת ליעקב"**, ואיך ארע שבדיוק אצלו נתגלגל הדבר שהוצרך לרמות את אביו יצחק בנטילת הברכות. אלא שהיה זה נסיון ליעקב אבינו והיה לו בזה מסירות נפש עצומה.

ועל דרך המסופר על הרה"ק רפאל מברשיד שהיה תלמידו של הרה"ק ר' פנחס מקוריץ זצ"ל, שרבו בירך אותו באריכות ימים עד ביאת המשיח, ואכן חי למעלה ממאה שנים וכבר נפלו לו השיניים וצמחו לו שיניים ושערות חדשות. ואותו צדיק היה זהיר מאד במידת האמת. ומסופר עליו שכשבניו היו קטנים הוא היה לוחש באוזנם "מדבר שקר תרחק". ועד כדי כך היה הדבר חמור

שימכור לו את עצמו לעבד, וכן עשה, מכר עצמו לעבד למרדכי, ואת השטר קנין כתבו על סוליית נעלו של מרדכי. ובכל פעם שהמן היה עובר וכולם היו כורעים ומשתחוים לו, היה מרדכי נעמד ומראה לו את הנעל שכתוב עליה את שטר העבדות שלו¹.

מעשהו זה של מרדכי היה במסירות נפש עצומה שלא היה חייב בה, כדוגמת מסירות הנפש של הצפרדעים שלא נצטוו להכנס לתנורים, ולא עוד אלא שלכאורה הוא הכניס את כלל ישראל לסכנה, והנה במקום שהיהודים יהרגו את מרדכי על כך שמכניס אותם לסכנה, הם עוד צמו עבורו אח"כ כשביקש מהם. רואים מזה את השבח של כלל ישראל, איך שכולם נעשו שותפים במסירות הנפש של מרדכי.

וכתוב בגמרא, "מפני מה התחייבו ישראל באותו הדור כליה, מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע". ושאל רבי שמעון בר יוחאי, שאם כן למה נגזרה הגזירה על כלל ישראל, שלכאורה רק אלו שנהנו מסעודתו של אותו רשע הם אלה שצריכים להתחייב כליה. ובאר רשב"י שהטעם שהתחייבו כולם כליה הוא בגלל שהשתחוו לפסל בימי נבוכדנצר. ולפי מה שנתבאר לעיל מובן איך שע"י שהם צמו על מרדכי שלא השתחווה לפסל כשלא היה חייב, ואע"פ שהכניס בזה את כלל

¹ ובזה מסביר החת"ס את הפסוק "ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי", שמרדכי לא אמר על עצמו שהוא יהודי, אלא הוא אמר להם על המן שהוא יהודי, כי הוא עבדו ועבד כנעני חייב במצוות כאשה.

בעיניו, שכשפעם אחת שמע את בנו שהוציא דבר שקר, וישב עליו שבעת ימי אבילות. והיה מדויק מאוד בדיבורו, על דרך משל כשהיו שואלים אותו כאשר בא לבית אם יורד גשם, היה עונה "כשאני הייתי בחוץ ירד גשם". כדי שלא יבוא להוציא מילה של שקר ח"ו.

ופעם אחת תפסו השלטונות יהודי מרגל ורצו להרוג אותו, והשופט אמר שאם ר' רפאל יבוא עם אדם נוסף ויעידו שהוא לא מרגל, אז לא יהרגו אותו. אז נכנס ר' רפאל לבעיה, מצד אחד מוטל עליו להציל את היהודי, ומצד שני לא יכול היה להעלות על הדעת להכשל בשקר ח"ו. בלילה שלפני המפשט שבו היה עליו להעיד, בכה ר' רפאל כל הלילה, ואמר 'רבנו של עולם, יש לי ברכה מרבי לחיות עד ביאת המשיח, אני מוותר על הברכה, ומעדיף למות עכשיו כדי לא לבא לידי נסיון להכשל בשקר!' אח"כ לקח תבן, נשכב על הריצפה ונפטר. ושערו בנפשכם אם כך היה ר' רפאל שנוהר משקר ומסר את נפשו על הדבר, כל שכן יעקב אבינו שהעידה בו התורה כי מידתו היא אמת, ודאי היה טוב מותו מחייו מאשר להוציא דבר שקר.

ועוד, שהרי יצחק אבינו מידתו היא יראה, כמו שכתוב "פחד יצחק", וכדי לשבר את האוזן על הפחד ויראה היה אצל יצחק, נביא לדוגמה את מה שמתארים על הקוצקער זי"ע שהטיל אימה ופחד על הכל, וכשהיה נכנס לבית כנסת כולם היו בורחים, ואפילו שכל

החסידים שם היו גבורים בנפשם ולא פחדו מכלום, ממנו היו בורחים, כי אדם שיש לו יראת שמים גדולה זה משפיע על הסובבים אותו. וא"כ "הקוצקער" יצחק אבינו, שכתוב עליו "פחד יצחק", ודאי הפחד ממנו היה גדול שבעתים, בפרט שלא לשקר ולהטעות אותו. והנה יעקב אבינו מידת האמת הולך לשקר לפני 'פחד יצחק' אביו, והרי זאת מסירות נפש גדולה מאוד! ואכן כתוב שבאותה העת שביקש יעקב לקבל את הברכות פרח נשמתו.

כמו כן הדבר אצל אסתר, וודאי היתה לה מסירות נפש גדולה, והיא ידעה שזה נסיון, ומוטל עליה לעשות כן, ולכן זהו יו"ט ולא יום אבל, ואפילו שנולד לה כורש מנסיון זה. נמצא שע"י המסירות נפש של מרדכי ואסתר נהיה פורים שמאיר בכל שנה עד היום הזה, ואף לעתיד לבא אינו בטל.

מהות יום הפורים

"פורים - כפורים"

כתוב בזוהר הקדוש שיום הכפורים זה כ-פורים, כמו פורים. והיינו שפורים זה יותר מיום כפור, שהרי קטן נתלה בגדול. וצריך להבין מדוע זה באמת כך, שלכאורה יוה"כ הוא יום טוב מדאורייתא, יום כפרה וסליחה, שצמים בו ומתענים שאר עינויים. אבל פורים זה יום שמחה שתקנו חז"ל, שאוכלים ושותים ומשתכרים בו, איך אפשר להשוותו לא כל שכן להגדילו על מעלת יום הכיפורים.

מדם חטאת הכפורים, אחת בשנה יכפר עליו לדורותיכם". ומהו כפל הלשון "אחת בשנה", שנכתב ב' פעמים. ומתרץ שפעם אחת היא על יוה"כ ופעם ב' על פורים. ומקשה ג"כ את הקושיא הנ"ל, ומבאר שלעתיד לבוא יתכפרו העבירות ביוה"כ ע"י תענוגים כמו שהיום אצלנו פורים, ולא ע"י עינוי, ומביא דוגמא לקשר בין ב' היו"ט פורים ויוה"כ, ע"פ מדרש שהעץ שתלו עליו את המן היה עץ מקדש הקדשים. ועוד, שאמרו בגמרא "תניא א"ר ישמעאל בן אלישע פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים וראיתי אכתריא-ל-י-ה ה' צבאו-ת"ו וכו', והשם כתריא"ל הוא בגימטריא אסת"ר.

איתא בשפת אמת שפורים זה ממש יוה"כ, כי בפורים הגזירה של להשמיד להרוג ולאבד נגזרה גם בשמים, ובטלו אתה ע"י תשובה, וא"כ פורים זה זמן תשובה כיוה"כ, ובפורים התשובה היא ע"י אכילה ושתיה ושמחה (שהיא העיקר), ופועלים בזה כמו תענית ועינוי ביוה"כ.

התורת אמת אומר בשם האריז"ל שפורים ויוה"כ עניינם אחד, רק שביוה"כ העיקר הוא להחליש את כוחות הגוף, ובפורים העיקר הוא להחליש את כוחות הנפש, וזה הטעם שמשתכרים בפורים כי בזה מאבד את כוחות הנפש ואז נעשים כקטן שנולד.

* * *

פורים כשבועות

המרדכי כותב שיש ענין המשותף בין פורים לחג השבועות זה דבר אחד, כפי

אומר הפרי צדיק שהכוונה בדימוי בין ב' הימים טובים הנ"ל הוא שכמו שביום כפור עיצומו של יום מכפר ואפילו שלא עושים תשובה, כך גם בפורים עיצומו של יום זה מחיית עמלק (שהוא היצה"ר כנ"ל), וביום זה אפשר למחותו בנקל.

והאהבת שלום אומר כמו שיוה"כ הוא יום של גאולת הנפש, כך פורים הוא יום של גאולת הגוף, שע"י האכילה והשתיה בפורים, מקדשים את הגוף.

בספר אור התורה כתוב שכמו שיום כפור זה בחינה של תשובה עילאה, והיינו תשובה מאהבה, שכל העבירות נהפכים לזכויות, כן הוא בפורים, אם עושים תשובה היא בבחינת תשובה עילאה שעל ידה כל העבירות נהפכים למצוות.

האור החכמה מסביר שבעת שהמן הפיל פור הפילו גם בשמים פור, והמן עלה בגורל, וקבעו שראשו של המן יהיה השעיר לעזאזל של כלל ישראל, וכל העבירות של כלל ישראל יחולו על ראשו. וזה "פורים - כפורים", כמו שביו"כ יש שעיר המשתלח שעל ידו מתכפרים עוונותיהם של ישראל, כך גם בפורים ראשו של המן הוא הכפרה על עוונותיהם של ישראל.

המדרש אליהו מסביר, שכמו שביוה"כ אוכלים בתשיעי ומתענים בעשירי ועיצומו של יום מכפר, בפורים האכילה נחשבת כמו האכילה של ערב יוה"כ, ועיצומו של יום מכפר.

האמרי נועם מקשה: כתוב (שמות ל, י) "וכיפר אהרון על קרנותיו אחת בשנה

בר"ה הקב"ה יושב כמו אבא טוב ומחלק לילדים שלו דברים טובים, חסדים והשפעות טובים, חיים, פרנסה, בריאות, נחת וכל טוב (אך מי שלא ראוי לא מקבל).

ופעם נכנס אחי לרבי זצ"ל, ואמר לרבי "עכשיו תבוא שנה חדשה ויהיה טוב", ענה לו הרבי: "ודאי וודאי! תבוא שנה חדשה ויהיה טוב!" - כי הוא קיווה להוריד הרבה השפעות טובות בר"ה, שאז הוא זמן ירידת השפע, אלא שהוא מתוך הסתר, אך בפורים אפשר להוריד שפע רב ובגלוי.

פורים גמר החתימה

בעטרת ישועה כתוב, שגמר החתימה נמשך עד פורים, וזה מה שנאמר במגילה "ונחתם בטבעת המלך", וכידוע שבכל מקום שכתוב במגילה "המלך" הכוונה היא לקב"ה. והוא מוסיף לבאר שישנם שלושה זמני חתימה: א. הושענא רבה, וכמובא בזוהר הק' שאז ניתן לראות מהי חתימתו ע"י הצל (אולם אין להסתכל בזה). ב. שמיני עצרת, כמובא בהאר"י ז"ל. ג. פורים. ומוסיף העטרת ישועה, ששלושת הזמנים האלו מרומזים במגילה, שכתוב "ותכתוב אסתר" עם ת' רבתי, שהיא בגימטריא ב' פעמים צ"ל ופ"א צל"ס², שזה הזמן הראשון כמו שאומר הזוהר הק', ורומז להושענא רבה. הזמן השני שזה שמיני עצרת מרומז במילה "חור" שכתוב עם ח' רבתי, המרמז על היום

שמובא בגמ' על מר בריה דרב הונא שהיה צם כל השנה חוץ מפורים ועצרת.

והחתם סופר כותב שפורים עוד יותר גדול משבועות, כי בשבועות קיבלנו את התורה מיראה, ובפורים קבלנוה מאהבה. וכמו שכתב **הישמח משה** (הובא לעיל) שעיקר שמחת פורים היא משום שזוכים לאור תורה.

פורים כשבת

האמרי אמת אומר שפורים הוא כמו שבת, שבשניהם יש את בחינת זכור ושמור. ובתורת אמת כתוב שפורים מתקן את הימים כדוגמת השבת. **במאור ושמשי איתא** שבפורים מאיר כל היום מח החכמה כפי שמאיר בשבת בשעת קדושת כתר. **וכבר הובאו לעיל דברי העבודת ישראל**, שאומר שבשבת האור עולה ובפורים האור יורד.

פורים כראש השנה

העמק תפילה כותב שפורים הוא כדוגמת ראש השנה, שעל פורים נאמר "והימים האלה נזכרים ונעשים", ואף ראש השנה נקרא יום זכרון. ובספר **סוד ישרים** מביא, שהנהגה בפורים ור"ה היא אותה הנהגה אלא שבר"ה זה בהסתר, ובפורים זה בגלוי.

ושמעתי מהרבי החלקת יהושע זצ"ל, שר"ה זה זמן ירידה לצדיקים, דהיינו שהצדיקים מורידים אז שפע לעולם, כי

² ב' פעמים צ"ל עולה ר"מ, ויחד עם ק"ס של מנין צל"ס עולה הכל ת'.

הסוד ישרים מביא, בשם האריז"ל, שבפורים יש הארה יותר מכל החגים, משום שבפורים ההארה יורדת למקומות הכי שפלים.

והתפארת שלמה מביא מספר עץ חיים של האריז"ל, שלפורים יש מדריגה גבוהה מעל גבוה שאין אותה לא בשבתות ולא ביוה"כ, ואפילו בשעת מתן תורה לא היתה כזו הארה גדולה כמו שירדה בפורים ע"י מרדכי הצדיק. ולפי זה יובן מדוע לעתיד לבוא כל המועדות יהיו בטלים חוץ מפורים, כי לפורים יש אור מעולם הבא, וזה ע"ד משל לאדם שמחזיק פנס למול אור השמש, שאף שהפנס מאיר, אך אין אורו ניכר למול אורה של השמש, עד"ז גם שאר המועדות, לנגד האור שיהיה לעתיד לבוא כבר לא ירגישו את אורם, אבל פורים שיש לו אור מהעולם הבא, אור זה לא יתבטל, שהרי גם הוא אור מהעולם הבא, וזה ביאור מה שנודע כי כל המועדות יהיו בטלים חוץ מפורים.

ובתורת אמת כותב שפורים זה הכנה לכל החגים. ועוד כתב, שפורים זה מקור ושורש לקדושה של כל השנה, וכמו מעיין שממנו שואבים מים, כך גם בפורים אפשר לשאוב קדושה בשביל כל השנה.

ואמר החידושי הרי"ם: אילולי פורים וחנוכה לא היה לישראל קיום בגלות.

"ואם תאמר שכל זה כשאדם נכנס לפורים, אבל כשהמה נכנסת לפורים, מה יועילו כל הדברים הללו..."

צדיק לדעת שפורים זה גם בשבילנו!"

השמיני של חג - שמיני עצרת, והזמן השלישי הוא פורים, כמו שהזכרנו שכתוב בו "ונחתם בטבעת המלך". יוצא א"כ שאפשר עדיין לעשות תשובה ולהיטיב את החתימה עד פורים, ועד בכלל.

* * *

פורים - כל המועדים

הבני יששכר מביא מהחיד"א, שבפורים כלולים כל המועדים, דהנה בפסח הוא זמן גאולה שיצאנו מעבדות לחירות, ודבר זה ישנו גם בפורים, שהוא זמן גאולתנו ממיתה לחיים. **חג השבועות** הוא זמן מתן תורתנו, ובפורים ישנה קבלת התורה מאהבה. **בראש השנה** ספרי מתים וספרי חיים פתוחים, וג"כ בפורים נכתב בספר אם לבטל את הגזירה. **ביוה"כ** נמחלים בו כל העבירות, ואף בפורים נעשה הנס ע"י שנמחלה העבירה שגרמה לגזירה. **בסוכות** נכנסים תחת ענני הכבוד, ובפורים נכנסו תחת כנפי השכינה.

ולפי זה מסביר הקושיא, מדוע קוראים לחג 'פורים', ולא 'חג אסתר', 'חג מרדכי' וכיוצא בזה. אלא משום שבתבת 'פורים' נרמזים כל החגים, שהוא ר"ת פ'סח ו'סוכות³ ר'אש השנה י'ום הכיפורים מ'תן תורה.

וכן כותב השם משמואל בשם סבו הרה"ק מקוצק, שבפורים כלולים כל החגים, וכיוצא בזה מובא מהצמח צדיק שפורים כלול מכל החגים.

³ עיי"ש שמבאר מדוע רמזו סוכות באות וא"ו.

בדברי שמואל כתוב, שאפילו רשע יש לו אחיזה בפורים. והוא דורש את זה בדרך מליצה ממה שנאמר "וגם חרבונה זכור לטוב", שבפורים גם רשע כמו חרבונה יכול להיות זכור לטוב.

בספר מלבושי שבת ויו"ט כתוב על מאמר חז"ל 'כל הפושט יד נותנים לו', דהיינו שכל רשע שרוצה לחזור למוטב, נותנים לו את האפשרות למלאת רצונו הטוב.

ברסיסי לילה (להר"ר צדוק הכהן מלובלין) אומר: ישנם שני סוגי עשירים, יש עשיר שעובד קשה על כספו עד שנהיה עשיר, ויש אדם שהוא זוכה בגורל ונהיה עשיר ברגע אחד. ובפורים ע"ש הפור הוא הגורל, אפשר לזכות בבת אחת כדוגמת המתעשר ע"י גורל, אף למדרגות גבוהות שבאופן הרגיל אדם צריך לעמול ולהתייגע כדי להשיג אותם.

בספר נדבות פי כתוב, שכל מי שמקיים את כל מצוות הפורים, מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים וכו', משפיעים עליו מן השמים כל מיני השפעות טובות. ומוסיף: "וקבלתי, שאפילו נשמה נמוכה יכולה להגיע להיכל של נשמות הצדיקים, וכל התפילות עולים בלי שום עיכובים, ולכן קראו למרדכי 'פתחיה', ע"ש שפתח את כל השערים". ומסיים: "וכל זה קבלתי בלחישה, ונעשיתי הולך רכיל ומגלה סוד, בשביל אהבת ישראל".

בפלא יועץ כתוב, כי בפורים ישנם שלושה עניינים ומרומזים בפסוק "ובבואה לפני המלך אמר עם הספר ישוב מחשבתו

הרעה" "ובבואה לפני המלך" - מרמז שבפורים הוא זמן התקבלות התפילות, שאפילו תפילת יחיד באה לפני המלך. 'אמר עם הספר ישוב מחשבתו' - מרמז שמסוגל לקשר את המוח עם הפה. 'ישוב מחשבתו הרעה' - שבכח הפורים אפשר לבטל את המחשבות הרעות.

בספר חסד לאברהם כתוב שבפורים אפשר לקבל את האות, שע"י שיש לאדם את האות, הוא זוכה ששומרים עליו משמים שיהיה נוטר הברית.

וכן הפסוק "זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל" נדרש על פורים, שע"י פורים אפשר לזכות לאמונה. ואמונה היא העיקר, כדאיתא בחז"ל 'בא חבקוק הנביא והעמידן על אחת, שנאמר "צדיק באמונתו יחיה"'.
האמרי נועם אומר, על הפסוק "כי כן יסד המלך על כל רב ביתו לעשות כרצון איש ואיש", 'המלך' זה הקב"ה, 'הוא יסד על כל רב ביתו' - בשמים, שבפורים יעשו 'כרצון איש ואיש', למלא הבקשות של כל איש ואיש.

האמרי נועם אומר, על הפסוק "כי כן יסד המלך על כל רב ביתו לעשות כרצון איש ואיש", 'המלך' זה הקב"ה, 'הוא יסד על כל רב ביתו' - בשמים, שבפורים יעשו 'כרצון איש ואיש', למלא הבקשות של כל איש ואיש.

וכתוב בספרים, שבפורים אפשר להיוושע בכל העניינים רפואה, ילדים פרנסה וכו', **ובשפתי צדיק** כתוב שפורים מסוגל להכניע את כל האויבים, ובתנאי שיאמין שהוא נמצא קרוב לקב"ה והוא יכול לפעול.

הבית אהרן אומר, שכפי החיות והתענוג של כל אחד בפורים, כך הוא בליל שימורים (ליל הסדר), וכפי שהוא בליל שימורים, כך הוא ביום הכיפורים.

* * *

מגילה

הקוברינער אומר, שבמגילת אסתר נמצאים תורה שבכתב ותורה שבעל פה, וכל צירופי השמות.

וההיכל הברכה מביא, שבמגילה ישנם צירופי שמות שיכולים לעקור את עמלק מהלב של כל יהודי ולעלות אותו לרום שמים.

ועוד אמר האמרי נועם: תיבת "מגילה" בחילוף א"ת ב"ש יוצא 'ירך צ', היינו שע"י מגילת אסתר אפשר לתקן את הפגם של הירך. והתפארת שלמה אומר, שע"י המגילה אפשר להפוך מקר"י ליק"ר. והשארית ישראל כתב שהרמוז בשם מגילה, שבכחה לבטל את כל הגילויים, ואפילו גילוי עריות.

אומר החסד לאברהם: שנינו, 'באחד באדר משמיעים על השקלים, ובחמשה עשרה בו קוראים את מגילה ומתקנים את הדרכים'. ולמדנו מכאן שע"י קריאת המגילה אפשר לתקן את הדרכים [ר"ל, מה שלא שמרו את העיניים בדרכים].

ישנם שתי שמות הק' של פרנסה, שהם ר"ת וס"ת של הפסוק "פותח את ידך" (פא"י חת"ך), ושני שמות אלו הם בגימטריא ע"ל מקר"א מגיל"ה, שע"י מקרא מגילה הקב"ה משפיע פרנסה לכולם בשביל כל השנה, והחכם יודע לתפוס את השפע.

בצמח צדיק כתוב על לשון המשנה (ב.) 'מגילה נקראת ב"א, י"ב, י"ג, י"ד, ט"ו', שכל האותיות האלו יחד עולים מספר צ"ח. שע"י קריאת מגילה אפשר להפוך את כל הצ"ח קללות שבתורה לברכות.

כתוב בספר יסוד יוסף: יש עולם אחד שהוא קדוש נורא ואיום, והוא אינו מתגלה רק פעם אחת בשנה, ומהעולם הזה זה שורש נשמת מרדכי הצדיק, והוא מתגלה רק בשעת קריאת המגילה, לכן בעת שהבעל קורא מברך 'על מקרא מגילה' יכוונו גם הבעל קורא וגם השומעים שיאיר עליהם מעולם טמיר זה בקריאת המגילה. ובאותה שעה שמתגלה אורו אפשר לבקש מה שרוצים.

הישמח ישראל מקשה על לשון המשנה 'מגילה נקראת ב"א י"ב י"ג י"ד ט"ו וכו', למה לא כתוב 'קוראים את המגילה ב"א' וכו'. ומשיב ש'נקראת' זה מלשון 'מקרא העדה' שמשמעותו אסיפת העדה, והיינו שבעת קריאת המגילה נאספים בשמים כל האורות ויש שפע עצום כעין יריד, וכל הרוצה יבוא ויטול.

האמרי נועם אומר, ידוע שאין הברכה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין, ובמגילה שמו של הקב"ה סמוי מן העין, שאינו מפורש אלא רק מרומז בתיבות 'המלך', ובראשי וסופי תיבות, כמו 'יבוא ה'מלך ו'המן ה'יום' ועוד. וכמו כן אמרו בגמ', 'אסתר מן התורה מנין, מהכתוב 'ואנכי הסתר אסתיר'. כל עניין המגילה הוא בהסתר, ולכן כל הסודות, הברכות וההשפעות נמצאים במגילת אסתר, שזה סמוי מן העין.

שאומר שרק בימי מרדכי ואסתר היו נסים והשפעות טובות, והיום לא, לא יצא, לפי שבכל דור ודור יש נסים, והמתקת דינים והשפעות טובות ביום הפורים.

הקדושת לוי מקשה, למה במתן תורה קבלנו את התורה מיראה, ורק בזמן מרדכי ואסתר קבלנו את התורה מאהבה (כדאיתא בגמ' שבת פח.). והרי בזמן מתן תורה גם היו לנו נסים עצומים, יציאת מצרים קריעת ים סוף, ועוד נסים גדולים היו לאחר מכן עד זמן מרדכי ואסתר, כמו מלחמות סיחון ועוג מלך הבשן, מלחמת סנחריב וכו'.

אלא ההסבר הוא, שהחיות של כל הבריאיה זה התורה כמו שנאמר בזה"ק, 'אסתכל באורייתא וברא עלמא'. והנה בעולמות העליונים הכל גלוי, וכשאדם לומד כמו שצריך לשמה ובדחילו ורחימו, הוא מחיה את כל הבריאיה וגורם שמחה בעולמות העליונים, וע"י זה הוא עצמו מקבל שמחה וחיות. אולם בעולם הזה עולם הטבע, הוא עולם ההסתר, והחיות שלו שהוא התורה הוא מכוסה, אולם בנס מגילת אסתר נעשה הנס בתוך הטבע והתגלה מלכותו ית' בתוך הטבע, והמגילה היא התורה, והיא החיות של עולם הטבע.

והוא מוסיף ואומר, כי הטבע של מגילת אסתר הוא שהקורא אותה נמשך לקבל עליו עול תורה, ולכן קיבלו בימי מרדכי ואסתר את התורה.

* * *

ועוד כתוב, **מגל"ה** ר"ת להעביר גלולים מן הארץ, היינו שע"י קריאת מגילה אפשר להעביר את כל הרע מן הארץ.

כותב העבודה יששכר, שע"י קריאת מגילה אפשר לקבל השפעות טובות. **והבית אהרון אומר**, שהצדיקים רואים בקריאת מגילה את כל מה שיקרה במשך השנה, והם ממשיכים השפעות טובות, וממתייקים את הדינים. **ובתפארת שלמה איתא**, שמגל"ה זה גימטריא לח"ם, והוא כחשבון ג' פעמים שם הוי"ה ב"ה.

באמרי נועם כתוב: אמרו בגמ' שבשעת קריאת מגילה צריכים לתת מתנות לאביונים, כי עיניהם של עניים נשואות למקרא מגילה. ומסביר, שבקריאת המגילה קובעים את הפרנסה ואז נמשך הרצון, ולכן עיניהם של עניים נשואות למקרא מגילה. **והתפארת שלמה מסביר**, שעיניהם של עניים, היינו העניים בדעת, שבשעת קריאת המגילה יש להם עליה. **ובאמרי אמת כתוב** שעיניהם של עניים היינו די "ארעמע אויגן" (העיניים העניות) נשואות לקריאת מגילה, שע"י קריאת מגילה אפשר לתקן את מה שפגמו ח"ו בקדושת העיניים.

במאור ושמש: אסתר ביקשה כתבוני לדורות, שכמו שבזמנה היתה המתקת דינים והשפעות טובות, כך בכל עת שקוראים את המגילה יהיה המתקת דינים והשפעות טובות. ועד כדי כך מגיעים הדברים, שהר"ר ברוך ממעז'בוז' זיע"א אומר על מה שכתוב במשנה 'הקורא את המגילה למפרע לא יצא', דהיינו שזה

משלוח מנות - ומתנות לאביונים

העטרת ישועה אומר, אנחנו שולחים מנות אחד לשני, כי אנחנו מבקשים שהקב"ה גם ישלח לנו דברים טובים.

ופעם הייתי אצל הרבי החלקת יהושע זצ"ל בפורים דמוקפין, והרבי אמר לי: "מחר ר' שלמה (הרה"ג ר' שלמה שרייבר, שבתו היתה חולה) יביא לי משלוח מנות, תגיד לו שיבקש עליה שתהיה בריאה, ותבקש גם אתה על עצמך מה שאתה צריך". וכשעברתי אצל הרבי להביא משלוח מנות, אמר לי הרבי: "נו, תבקש!". ולא הצלחתי לדבר, אז הרבי אמר לי: "אתה צריך כך וכך" דברים שאני בעצמי לא ידעתי שאני צריך.

והנה בעטרת ישועה נמצא כתוב ש"משלוח מנות איש לרעהו", זה בגימטריא ונאמ"ן את"ה להחיו"ת מת"ם, היינו שאותו העת רצון שיהיה בתחיית המתים, שזה עת רצון גדול שהרי אומרים בתפילה "מחיה מתים ברחמים רבים", שבשעת תחיית המתים יצטרכו רחמים מרובים, ובשעה ששולחים משלוח מנות איש לרעהו מתעוררים הרחמים הרבים האלו שיתעוררו בעת תחיית המתים. ויתכן שזה הטעם למה שהרבי זצ"ל ביקש להזכיר אצלו את הבת של ר' שלמה שרייבר בשעה שיביא לו משלוח מנות, לפי אז יש רחמים גדולים מאד כמו בתחיית המתים.

טעם נוסף למשלוח מנות, להרבות אהבה בין אדם לחברו. שהנה המן אמר לאחשוורוש 'ישנו עם אחד מפוזר ומפורד

בין העמים', וע"י משלוח מנות, שע"ז כל אחד רואה איך חבירו חושב עליו וזוכר אותו, כל אחד חושב איך לשמח את חבירו, באה אחדות. וכמו שאמר השפת אמת, שהגזירה היתה בגלל ש'ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים', היות והם לא היו באחדות, וביטול הגזירה היה ע"י 'לך כנוס את כל היהודים', שע"י האחדות שנתחדשה ביניהם התבטלה הגזירה.

וכן רואים מהגמרא, דאיתא שם על האמוראים הק' שהיו מחליפים את הסעודות ביניהם, שכל אחד היה אוכל אצל השני. למדנו שעיקר משלוח מנות זה להרבות את האחדות בין איש לרעהו [ולכן חשוב מאוד לא להקפיד ולעשות חשבון מה החבר שלח כדי לשלוח לו בדיוק אותו דבר, אלא כל אחד ישלח משלוח מנות כדי להרבות את האהבה].

איתא בתורת אבות, שהיות ובפורים קיבלו את התורה מאהבה, ואמר ר"ע ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה, לכן בפורים שולחים משלוח מנות להרבות את האהבה.

ובתפארת שלמה כתב, "משרתיו שואלים זה לזה", היינו שמשרת של הקב"ה נותן את כל ההשפעות שמגיע לו לחברו, ואם עושה כן, אז מתקיים מה שאומרים אחרי כן, "ממקומו הוא יפן ברחמיו לרחם עמו", שאז הקב"ה מתמלא רחמים. וזה הכוונה בגמ' הנ"ל שהיו מחליפים את הסעודות שלהם, היינו שהם היו נותנים מאחד לשני את ההשפעות שלהם.

שמתעוררים התחתונים בעולם הזה, כך היא ההתעוררות בעולמות העליונים.

עוד כתוב, שבפורים מתעורר הכוח של מרדכי להאיר באור הגנוז השמור לצדיקים, ולכן תיקנו מתנות לאביונים, "פיזר נתן לאביונים", שזה תיקון לחטא הידוע.

ועוד כתוב, עה"פ "ולקחת את כסף הכיפורים" (שמות ל, טז), שרומז שהכסף שאדם מחלק בפורים נזכר לטובה לפני הקב"ה [שבכיפורים רמז פורים כנודע, ונזכר לעיל].

עוד כתוב באריז"ל, שהאותיות הראשונות והאחרונות של 'משלוח מנות' ו'**מתנות** לאביונים', הם 'מת', והאותיות שבאמצע הם '**ונתנו**', שע"י המשלוח **מנות והמתנות** לאביונים בפורים מבטלים אפילו גזר דין של מיתה.

* * *

משתה ושמחה - וסעודת פורים

כתוב בספרים שסעודת פורים זה כעין הסעודה שתהיה לעתיד לבוא. ועוד כתוב בספרים, שהיא כעין סעודת ערב יום הכפורים, וכשם שע"י הסעודה של ערב יו"כ אפשר לתקן את האכילות של כל השנה, כך הסעודה של פורים יש בכוחה לתקן את האכילות של כל השנה, ולשניהם יש את הלבוש וההכנה לקבל את האורות של כל השנה.

ידוע שכשהקב"ה רוצה לתת מתנה לאדם אז הס"מ מתערב ומנסה את האדם, ואם הוא עומד בניסיון אז הוא זוכה

וזה עיקר מה שצריך ללמוד ממשלוח מנות שכל אחד ייתן את כל מה שיש לו בשביל השני!

העטרת ישועה אומר שהמילה "מנות" זה ר"ת והצלת נפשי משאול תחתיה, שע"י משלוח מנות, ומתנות לאביונים, אדם יכול לצאת משאול תחתיה.

עוד כתוב, "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים", רפידים זה מלשון "פרודים" - כאשר יש פירוד בא עמלק. ומשה רבינו כשבא להילחם בעמלק, אמר ליהושע "בחר לנו אנשים", 'בחר' זה אותיות 'חבר', 'לנו' זה ר"ת 'לב נשבר ונדכה', כי ע"י ההכנעה - לב נשבר ונדכה, אדם יכול להיות חבר אמת של רעהו, ומשלוח מנות מביא לאחדות, שעל ידה מתקיימת מחיית עמלק.

עוד כתוב בהנ"ל, שהלבוש של פורים זה משלוח מנות ומתנות לאביונים, שע"י שמקיימים מצוות אלו מעוררים את החסד בשמים וזה מוריד השפעות טובות.

ועוד כתוב, שע"י משלוח מנות ומתנות לאביונים אפשר לבטל תתק"ג מיני מחלות [כמנזן ומתנו"ת עה"כ].

ביסוד ושורש העבודה מביא בשם האריז"ל, שהעניין שנותנים לילדים דמי פורים הוא משום שבפורים אדם צריך לפתוח את הלב, ואפילו כאשר ילד בא לבקש צריך לתת לו, ועצם הדבר שנותנים בפורים זה גורם תיקונים עצומים. וכמו שהזוהר הק' אומר שכפי ההתעוררות

מרדכי ואסתר, והדרך לזכות להן היא רק ע"י האכילה ושתייה.

וכותב העבודת יששכר על הפסוק (אסתר ה, ו) "ויאמר המלך לאסתר במשתה היין מה שאלתך" וגו', שמרמז על מלכו של עולם האומר לכנסת ישראל בסעודת פורים מה שאלתך וכו', והיינו שבסעודת פורים אפשר לבקש מה שרוצים, וינתן לך.

רבי אשר מסטולין אומר, שכמו שבסעודת מלווה מלכה ממשיכים את קדושת השבת לימי החול, כך גם בסעודת פורים אפשר להמשיך את קדושת היום לשאר ימות השנה.

הרה"ק מבעלזא מביא בשם רבו של המלבי"ם, שמי שמתבשם בפורים הוא כמו שצם משבת לשבת. והרה"ק **מזידיטשוב** אמר שבפורים דמוקפים, שהוא יותר גבוה מפורים דפרזים, המתבשם כאילו צם שתי שבתות.

כתוב בספרים, שעמלק כולו רע אמנם אצל המן היה ניצוץ טוב, ששורשו מאותו מקור שירד המן לישראל, וע"י האכילה ושתייה של פורים אנו ממשיכים שפע ממקור הקדוש של ה'מן'.

כתוב ברמ"א, שבפורים יש להזהר ללמוד שהרי 'אורה' זו תורה, ולכן צריך כל אחד ללמוד לפני הסעודה, ולכוון שהאור של התורה יאיר על הסעודה. וכן הזהירו בספרים ללמוד בסעודת פורים, **והרבי החלקת יהושע זצ"ל** היה לומד בטיש במסכת מגילה את המשנה הראשונה, באומרו 'בטח לא למדתם...' [ויש ללמוד

לקבל את המתנה, משא"כ אם ח"ו נכשל. והיות ופורים הינו יום כה גדול, שהקב"ה נותן אז שפע רב ומתנות טובות, אזי הס"מ מתערב ח"ו, ועל כן כמו שביהו"כ יש את העצה של השעיר המשתלח, שאותו נותנים לס"מ להתעסק בו ולהניח את ישראל, כך גם בפורים יש את הסעודה, שבזה נותנים לס"מ את חלקו כדי שיעזוב אותנו, ולא יתערב.

טעם נוסף לסעודת הפורים כבר הזכרנו לעיל בשם המגיד מישרים, שם כתוב שהמגיד של הבית יוסף שבפורים הוא יכול לאכול כמה שרוצה כי אין קטרונים.

השפת אמת אומר, שכשם שביוה"כ ככל שאדם מרבה לענות נפשו זה חשוב יותר, כמו כן בפורים ככל שהאדם יותר משמח את עצמו ואוכל ושותה הרי זה משובח ופועל כמו העינוי ביוה"כ.

עוד אומר שם, שכשם שלפני יוה"כ יש ארבעים ימי תשובה והכנה מר"ח אלול, כך גם בפורים קודמים לו ימי הכנה מר"ח אדר, שאז זה כבר זמן שמרבים בו בשמחה, כדי שאדם יכין עצמו לשמחה של פורים.

התפארת שלמה אומר דבר נורא: ע"י האכילה והשתייה של פורים אדם זוכה להגיע למדריגה כזו ש'הקטגור נהפך לסנגור', וזה הכוונה במה שאמרו בגמ' (ז:): "חייב אדם לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", שאפילו הארור המן יתהפך לברוך מרדכי.

עוד כתוב בספרים, שבפורים מתעוררים כל ההשפעות שהיו בזמן

שיברך שתתבטל הגזירה, וכך עשו ואכן נתבטלה הגזירה.

ואומר החידושי הרי"ם, שכל יהודי בפורים הוא כמו אותו שיכור, שיכול לברך ולבקש, והיות וחז"ל הקדושים ציוו עלינו להשתכר אז אנחנו עלולים להפסיד את ההזדמנות, ואעפ"כ אדם שיודע שיש לו הזדמנות כזו גדולה, ובכל זאת הוא מוכן להפסיד את זה כדי לקיים את מצות חז"ל, זה גורם נחת רוח גדולה להקב"ה.

וכיוצא בזה אמר השם משמואל בשם אביו הרה"ק מסוכטשוב זיע"א, הדבר הכי חשוב לאדם זה הדעת, ובפורים כשאדם משתכר הוא מוסר את הדבר הכי חשוב לו, את הדעת, להקב"ה, ודבר זה גורם נחת רוח גדולה מאוד בשמים.

* * *

החוברת הודפסה

לע"נ

הרה"ח ר' שמעון חיים ב"ר

אליעזר אביגדור זצ"ל

נלב"ע בד' תשרי תשע"ד

וזוג'

מרת שיינא ברכה בת ר' משה

יוסף ע"ה

נלב"ע ביום ט"ו אדר א' תשפ"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

בפורים כבר הלכות פסח, לפי שאז מתחילים שלושים יום שקודם הפסח, ושלושים יום קודם הפסח שואלים ודורשים בהלכות הפסח].

ע"י שתיית יין בפורים, האדם מתרומם ומסוגל לקבל על עצמו עול מלכות שמים במסירות נפש. וכבר נתבאר שכל הנס של פורים היה ע"י מסירות נפש.

סיפר החידושי הרי"ם מעשה שהיה בזמן הבעל שם טוב הק', שהיה יהודי אחד שפחז עליו יצרו והלך לעשות עבירה, ובדרך ראה יהודי אחר שעומדים להורגו בגלל חוב שהיה חייב לפריץ. ולקח אותו היהודי את הכסף שהיה מוכן אצלו בשביל העבירה ושילם את החוב של היהודי השני שבקשו להורגו.

מיד נעשה רעש בשמים, והתפעלו איך שאותו יהודי לא זו בלבד שמנע עצמו מן העבירה אלא עוד עשה ע"כ מצוה כה רבה⁴. ובשכר זה נתנו לאותו יהודי מתנה משמים, שכל מה שיברך יתקיים.

אולם חששו שמא ישתמש במתנה זו שלא כהוגן, לכן החליטו לעשותו להוט אחר היין ומתוך שירבה בשתיה לא יוכל להשתמש כ"כ בכח הברכה שבידו. ופעם אחת כשהיתה גזירה רעה רח"ל, שלח אליו הבעש"ט כמה מתלמידיו, וציווה אותם שלא יאפשרו לו לשתות יין עד

⁴ ומכאן אנו לומדים לימוד גדול, כשח"ו מתגבר היצר על האדם לכוף לדבר עבירה, וכשיצרו בוער בו מחליט "לא", איני עושה העבירה, איזה רעש נעשה אז בשמים.